

Vrouw Holle en de verborgen wijsheid in sprookjes
Naar een vrouwelijke wereldvisie – Annine van der Meer – 2017

In deze zeer diepgaande studie over de bekende Vrouw Holle uit de sprookjes van de gebr. Grimm komt veel samen van eerdere studies door Annine van der Meer. Maar dit overtreft zeker niet haar baanbrekende boeken over bijvoorbeeld de geschiedenis van de verborgen Moeder of over de Venuskunst, het vrouwbeeld in 35000 jaar. De bewogen geschiedenis van Vrouw Holle raakt je als vrouw echter dieper.

Wie Vrouw Holle' s ontkrachting en vervormingen door de eeuwen heen gaandeweg in dit boek leert begrijpen, maakt een emotionele en historische reis in de eigen vrouwen-psyche. Onbewust dragen we Vrouw Holle in haar wetmatige en troostende rol allemaal met ons mee sinds onze kindertijd of sinds onze moedertijd, wanneer we kinderen voorlezen en voelen dat Vrouw Holle een universele kracht en waarheid verbeeldt. Daar hebben we alleen geen woorden voor omdat we, zoals ook uit dit onderzoek blijkt, kampen met de eeuwenlange onderdrukking van onze vrouwengeschiedenis door het Christendom en in onze moderne tijd ook nog door de universitaire wetenschap.

Die nieuwe weg in het terugwinnen van onze **gehele** (vrouwelijke) psyche baant de auteur als een pionier voor ons, door de verbinding te leggen tussen de Vrouw Holle als opvoedkundig gebruikt sprookjesfiguur en de Vrouwe Holle als machtige Voor Germaanse Godin en clanmoeder uit Oud Europa en haar eeuwenoude mythologie. Annine fundeert daarbij haar betoog op studies van bekende geleerden als Max Dashu, Heide Göttner-Abendroth, Othmar Keel en Sylvia Schroer maar voegt ook nieuwe onderzoekers toe als Kurt Derung, Vladimir Propp en Erika Timm, waarbij schrijvers van eigen bodem niet ontbreken zoals Ruud Borman, Aat van Gilst, Joke en Ko Lankester en Mellie Uyldert.

Van Erika Timm, een taalkundige en filoloog, wiens studie Annine roemt, is een zeer gedetailleerde overzichtskaart van plaatsen in Europa met culturen die verhalen over Vrouwe Holle, Vrouwe Percht en haar vele verwanten, waaruit blijkt hoe diep en wijdverbreid Vrouwe Holle in onze Europese cultuur verankerd is.

Zeer schokkend in die Europese geschiedenis is de uitroeiing van de 'wijze vrouw' tijdens de heksenvervolgingen gedurende vier eeuwen. Deze vrouwen uit de oude wijsheidstraditie waakten over de seizoensrituelen ter ere van de vruchtbaarheidsgodin en over haar heilige plaatsen in het landschap volgens de eeuwenlange traditie onder de plattelandsbevolking. Maar zij bezaten ook veel praktische kennis van o.a. geneeskruiden en natuurlijke anticonceptiva. De genocide op deze heksen blijkt zodoende een onderdeel van kerkelijk machtsmisbruik. Door de vernietiging van kennis over anticonceptiva wilde de kerk de door pest en oorlogen gedecimeerde bevolking snel doen toenemen. (Een vorm van seksueel misbruik die het katholieke kerkinstituut eind van de 19^e eeuw herhaalt als het in Nederland na drie eeuwen verbod weer is toegestaan en het instituut door anticonceptiva te verbieden ook snel in aantal gelovigen uitbreidde.)

Mede om dit soort bijzondere openbaringen is dit betoog een must-read voor onderzoekers in de (vrouwen)psychologie. Deze volledige geschiedenis van Vrouwe Holde, de zegenrijke, moet aan iedereen verteld worden. De louterende vergezichten die Annine schetst in onze vrouwengeschiedenis dragen bij aan heling en aan een nieuwe balans tussen mannelijke en vrouwelijke energie. Deze omvangrijke studie is daarmee tevens haar pleidooi voor een waarheidsgetrouwe geschiedenis waarin de zolang achtergestelde en verwaarloosde vrouwenspiritualiteit de belangrijkste leidraad vormt. De structuur van het boek met zeven hoofdstukken, overzichtelijk in zeven delen met hoofdstukken en kleine paragrafen, met aan het eind van ieder hoofdstuk een kleine samenvatting, maken het verhaal verder heel toegankelijk, net als de vele illustraties.